

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-3500/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Ćiraković, predsjednice vijeća, dr. sc. Srđana Šimca, suca izvjestitelja i Draženke Deladio, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja PRIGORAC-GRADENJE d.o.o., u stečaju, Sesvete, Jelkovečka 4, OIB: 53456405017, kojeg zastupa punomoćnica Ana Sabljar, odvjetnica iz Šenkovca, protiv tuženika ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o., Ulica grada Vukovara 41, Zagreb, OIB: 85584865987, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Dilber, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević i partneri d.o.o., Zagreb, radi isplate iznosa od 22.530,22 EUR / 169.753,95 kn, odlučujući o tužiteljevoj i tuženikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-562/22 od 18. srpnja 2023. i rješenja istog suda istog poslovnog broja od 12. srpnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 5. veljače 2025.

p r e s u d i o j e

I. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-562/22 od 18. srpnja 2023. u točkama I., II. i IV. izreke i sudi:

1. Utvrđuje se tužiteljeva tražbina prema tuženiku u iznosu od 169.753,95 kn / 22.530,22 EUR sa zakonskim zateznim kamatama na iznose od:

- 41.758,70 kn od 6. veljače 2021.
- 41.778,00 kn od 4. veljače 2021.,
- 20.074,75 kn od 29. prosinca 2020.,
- 33.187,50 kn od 24. prosinca 2020.,
- 32.955,00 kn od 22. prosinca 2020. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se

određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 1. siječnja 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam postotnih poena.

2. Utvrđena tužiteljeva tražbina u točki I.1. izreke i dio tuženikove tražbine u iznosu od 169.753,95 kn / 22.530,22 EUR kao tražbine drugog višeg isplatnog reda, utvrđene u točki II.38. izreke rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu poslovni broj St-3396/2021-80 od 23. ožujka 2022. se prebijaju.

3. Ukida se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave poslovni broj Ovr-265/2021 od 16. travnja 2021. koji je donio javni bilježnik Ignac Vuger iz Sesveta, u dijelu kojim je tuženiku naloženo platiti tužitelju iznos od 169.753,95 kn sa zakonskim zateznim kamatama na iznose od:

- 41.758,70 kn od 6. veljače 2021.,
- 41.778,00 kn od 4. veljače 2021.,
- 20.074,75 kn od 29. prosinca 2020.,
- 33.187,50 kn od 24. prosinca 2020.,

- 32.955,00 kn od 22. prosinca 2020. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena kao i nadoknaditi tužitelju troškove ovršnog postupka u iznosu od 4.309,43 kn sa zakonskim zateznim kamatama od 17. travnja 2021. do isplate po istoj stopi te se odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev.

II. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-562/22 od 18. srpnja 2023., u točki III. izreke bez potrebe vraćanja na ponovan postupak.

III. Odbijaju se kao neosnovane tužiteljeva i tuženikova žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-562/22 od 18. srpnja 2023. u točki V. izreke.

r i j e š i o j e

Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-562/22 od 12. srpnja 2023.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom prvostupanjskoga suda u cijelosti je ukinut platni nalog sadržan u rješenju u ovrsi poslovni broj Ovr-265/2021 od 16. travnja 2021. koji je donio javni bilježnik Ignac Vuger iz Sesveta kojim je tuženiku naložena isplata iznosa od 169.753,95 kn s pripadajućim zateznim kamatama od dospijeca pojedinačnih računa do isplate, kao i nadoknaditi ovršne troškove u iznosu od 4.309,43 kn s pripadajućim zateznim kamatama od 17. travnja 2021. do isplate (točka I. izreke).

2. Utvrđeno je postojanje tužiteljeve tražbine u iznosu od 22.530,22 EUR / 169.753,95 kn s pripadajućim zateznim kamatama od dospijeca pojedinih računa do isplate (točka II. izreke), utvrđeno je postojanje tuženikove tražbine u istom glavničnom iznosu (točka III. izreke), obavljen je međusobni prijeboj tužiteljeve i

tuženikove tražbine (točka IV. izreke), te je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove (točka V. izreke).

3. Rješenjem prvostupanjskog suda je odbačen kao nedopušten tuženikov prigovor radi prebijanja za iznos od 66.116,79 EUR. Protiv opisanog rješenja nije podnesena žalba.

4. Predmet spora odnosi se na tužiteljev zahtjev za isplatu cijene za izvedene hitne građevinske radove sanacije kanalizacijskog sustava na groblju Gornje Vrapče, nakon aktivacije klizišta uzrokovanog zagrebačkim potresom, kao i za hitne građevinske radove izrade privremenih drvenih nadstrešnica radi osiguranja zaštite sigurnosti posjetitelja groblja Mirogoj i Gornje Vrapče nakon potresa.

5. Prvostupanjski sud je utvrdio da je između stranaka na temelju tuženikovih usmenih naloga sklopljen ugovor. Također je utvrdio da postoji suglasnost stranaka oko količine izvedenih radova postavljanja privremenih nadstrešnica. Prvostupanjski sud je na temelju nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke, Zlatka Omerhodžića koji je izveden u postupku osiguranja dokaza, kao i na temelju usmenog očitovanja vještaka u ovom parničnom postupku, utvrdio da je izvedena količina od 729,37 m² drvenih nadstrešnica, kao i 246,90 m² dodatnog pokrivanja nadstrešnica, nakon drugog zagrebačkog potresa u prosincu 2020.

6. Prvostupanjski sud je utvrdio da je tužitelj radi izrade drvenih nadstrešnica poduzeo poslove istovara, razvrstavanja i rezanja drvne građe, izrade konstrukcije, oplate i krovnih ljepjenki nadstrešnica te sakupljanja otpada i čišćenja gradilišta. Na temelju nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke, prvostupanjski sud je utvrdio da iznos koji tužitelj potražuje po računima predstavlja naknadu primjerenu obavljenom poslu.

7. Tužitelj je nakon izrade nalaza i mišljenja po vještaku građevinske struke Zlatku Omerhodžiću, kojim je utvrđeno da je stvarno izvedena količina radova veća od količina koje tužitelj potražuje na temelju izdanih računa, koji su predmet tužbenog zahtjeva u ovom postupku, u podnesku od 29. lipnja 2022. nastojao preinačiti tužbu povećanjem postojećeg zahtjeva, čemu se tuženik protivio. Prvostupanjski sud rješenjem od 12. srpnja 2023. nije dopustio takvu preinaku, ali je pogrešnom uputom o pravnom lijeku tužitelju uskratio pravo na žalbu. Zbog toga je ovaj sud ispitao tužiteljevu žalbu podnesenu protiv rješenja prvostupanjskog suda od 12. srpnja 2023., kako će to biti objašnjeno u nastavku obrazloženja.

8. Također, prvostupanjski sud je povodom tuženikovog prigovora radi prebijanja koji je istaknuo u podnesku od 27. listopada 2022., utvrdio postojanje tuženikove (protu)tražbine do visine tužbenog zahtjeva. Prvostupanjski sud je tako odlučio jer je utvrdio da je u stečajnom postupku koji se vodi nad tužiteljem kao stečajnim dužnikom pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu pod poslovnim brojem St-3396/2021, rješenjem stečajnog suda o utvrđenim i osporenim tražbinama od 23. ožujka 2022. tuženiku kao vjerovniku priznata tražbina drugog višeg isplatnog reda u ukupnom iznosu od 677.903,36 kn. Zato je

prvostupanjski sud ocijenio da su ispunjene pretpostavke za prijebaj te je prebio uzajamne, dospjele i istorodne tražbine tužitelja i tuženika.

9. Protiv pobijane presude žalbe su podnijeli tužitelj i tuženik.

10. Tužitelj je podnio žalbu protiv pobijane presude zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

11. Tužitelj je u žalbi naveo da smatra da je prvostupanjski sud pogrešno ukinuo platni nalog i donio deklaratornu odluku, jer je time postupao izvan okvira stranačkih zahtjeva. Tužitelj smatra i to da je prvostupanjski sud pogrešno obavio prijebaj, jer je tuženikova tražbina uvećana za zakonske zatezne kamate koje su dospjele do trenutka otvaranja stečajnog postupka koji se vodi nad njime kao stečajnim dužnikom. Načinom na koji je obavljen prijebaj, tužitelj je uskraćen za sporednu tražbinu zateznih kamata.

12. Također, tužitelj smatra da je po tuženiku istaknuti prigovor radi prebijanja nedopušten u smislu odredbe čl. 176. st. 1. Stečajnog zakona. Tom odredbom je propisano da prijebaj nije dopušten ako je obveza tuženika kao stečajnog vjerovnika prema stečajnoj masi nastala nakon otvaranja stečajnog postupka.

13. Tužitelj smatra da odluka prvostupanjskog suda o obvezi svake stranke da snosi vlastite troškove postupka nije pravilna, jer on izuzev pravnog prigovora nedopuštenosti prijebaja, nije posebno osporavao postojanje tuženikove tražbine. Naprotiv, tužiteljev stečajni upravitelj je u stečajnom postupku priznao postojanje tuženikove tražbine.

14. Tužitelj u žalbi sadržajno pobija i rješenje prvostupanjskog suda od 12. srpnja 2023. kojim nije dopuštena preinaka tužbe. Tužitelj smatra da je bila riječ o situaciji predviđenoj odredbom čl. 191. st. 2. Zakona o parničnom postupku, odnosno da je on zbog okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, zahtijevao drugu novčanu svotu, čemu se tuženik ne može protiviti. Naime, tužitelj drži da je tek nakon pokretanja postupka u ovoj pravnoj stvari podnošenjem prijedloga za ovrhu, na temelju rezultata postupka osiguranja dokaza saznao za ukupnu količinu, vrstu i vrijednost izvedenih radova. Međutim, sve i da tome nije tako, tužitelj smatra da je riječ o preinaci koja je bila svrsishodna za konačno rješenje odnosa između parničnih stranaka, pa ju je prvostupanjski sud trebao dopustiti.

15. Tužitelj smatra da ga je prvostupanjski sud pogrešno obvezao na isplatu predujma radi pristupa vještaka Zlatka Omerhodžića na ročište od 12. srpnja 2023. s obzirom na to da on nije prigovarao nalazu i mišljenju, već ga je u cijelosti prihvatio.

16. Tuženik je protiv pobijane presude u točkama II., IV. i V. izreke podnio žalbu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

17. Tuženik smatra da nije bilo osnove da prvostupanjski sud ukine platni nalog te istovremeno utvrdi postojanje tužiteljeve tražbine spram tuženika, jer je time prvostupanjski sud prekoračio granice tužbenog zahtjeva. Tuženik dalje smatra da ničim nije dokazano postojanje poslovnog odnosa između stranaka, izuzev onih građevinskih radova čiji iznos je kao nesporan platio.

18. Tuženik smatra da je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio nalaz i mišljenje vještaka Zlatka Omerhodžića od 24. svibnja 2021. kao objektivan i stručan, jer vještak nije imao na raspolaganju tehničku dokumentaciju, bilo kakav projekt, ponudu, narudžbenicu, troškovnik, građevinski dnevnik ili knjigu na temelju kojih bi mogao odgovoriti na postavljeni sudski zadatak - utvrđenja stvarno izvedenih građevinsko – obrtničkih radova i njihove količine te njihove tržišne cijene u vrijeme izvođenja. Tuženik drži da se vještak Zlatko Omerhodžić oslonio isključivo na razgovor s tužiteljevim predstavnikom, zbog čega je nalaz i mišljenje pogrešan i subjektivan.

19. Tuženik smatra da obrazloženje pobijane presude sadrži proturječne razloge, jer prvostupanjski sud s jedne strane utvrđuje da stranke nisu ugovorom odredile cijenu radova da bi istovremeno prihvatio cijenu utvrđenu po vještaku građevinske struke, koji je nalaz i mišljenje donio na temelju iskaza tužiteljeva predstavnika.

20. Tuženik smatra da ničim nije razlučeno koje je radove izvodio tužitelj, a koje radove je izvela s tužiteljem povezana osoba GRANEX 1 d.o.o. Kako su u nalazu i mišljenju skupno prikazani ukupno izvedeni radovi, nije prihvatljiva ocjena prvostupanjskog suda da je vrijednost radova koje je tužitelj izveo, a koji mu nisu plaćeni 584.997,60 kn, jer je dio tih radova izvela s tužiteljem povezana osoba GRANEX 1 d.o.o. Također, tuženik drži da je pogrešna ocjena prvostupanjskog suda da bi tuženik plaćanjem nespornog iznosa od 109.530,00 kn priznao postojanje duga prema tužitelju. To iz razloga što je tuženik prigovorio svim računima koji su predmet utuženja u ovom postupku.

21. Tuženik ponavlja svoje prigovorne tvrdnje o tome da ne postoji bilo kakva ponuda, ugovor, aneks ili bilo koji materijalni dokaz o postojanju poslovnog odnosa između stranaka, zbog čega smatra paušalnom ocjenu prvostupanjskog suda o tome da je između stranaka bio sklopljen usmeni ugovor. Tuženik smatra da ničim nije utvrđeno koji su građevinski radovi obuhvaćeni utuženim računima te koje društvo ih je izvelo zbog čega je odlučno činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno.

22. Tužiteljeva i tuženikova žalba protiv pobijane presude su djelomično osnovane, dok tužiteljeva žalba na rješenje od 12. srpnja 2023. nije osnovana.

23. Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu na temelju odredbe čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; dalje: ZPP), u dijelu u kojem se pobija žalbom, u granicama razloga navedenih u žalbi, pri čemu je po službenoj dužnosti pazio na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 13. i

14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka.

24. Prema mišljenju ovog suda, pravilna je ocjena prvostupanjskog suda o tome da je na temelju tuženikovih usmenih naloga između stranaka sklopljen ugovor. To posredno proizlazi iz činjenice da je tuženik izrijekom priznao količinu izvedenih radova, koja je utvrđena u po njemu privatno naručenom nalazu po vještaku Damiru Kurfurstu. Kao i iz činjenice da je tuženik sve građevinske radove primio i koristio se njihovim rezultatima, što je sve utvrđeno očevitom koji je obavio vještak građevinske struke Zlatko Omerhodžić u postupku osiguranja dokaza koji se vodio između stranaka. Time je tuženik naknadno dao suglasnost na izvedene radove. Kako je ugovor od strane tužitelja u cijelosti ispunjen, pravilno je prvostupanjski sud ocijenio da je time osnažen ugovor, sve kad bi mu i nedostajao potreban pisani oblik, u smislu odredbe čl. 294. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO). Drugim riječima, konzumirani ugovor bi naknadnim prihvatanjem od strane tuženika konvalidirao.

25. Također, s obzirom na vrstu izvedenih radova (izrada konstrukcije drvenih nadstrešnica i radovi popravka kanalizacijskog sustava), koji su jednostavnije naravi i nije sporno da se nisu izvodili prema određenom projektu, ovaj sud ocjenjuje da je između stranaka po svojoj pravnoj prirodi sklopljen ugovor o djelu.

26. U tom smislu, neosnovane su tuženikove prigovorne tvrdnje da bi okolnost da cijena nije određena ugovorom podrazumijevalo da nije postignut dogovor o bitnom sastojku ugovora. Kod ugovora o djelu, iznos naknade ne mora biti određen ugovorom već je dovoljno da su stranke dogovorile da se za naručeno djelo plaća naknada. U tom slučaju, kada iznos naknade nije određen ugovorom, sukladno odredbi čl. 613. st. 2. ZOO-a, utvrđuje je sud prema vrijednosti djela, prema normalno potrebnom vremenu za takav posao te prema uobičajenoj naknadi za tu vrstu posla.

27. Dalje, prema shvaćanju ovoga suda, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio visinu naknade za izvedene građevinske radove prema nalazu i mišljenju vještaka Zlatka Omerhodžića. Netočne su tuženikove tvrdnje da vještak nije raspolagao dostatnim podacima da bi naknadno, nakon što su radovi izvedeni, utvrdio vrijednost obavljenog djela.

28. Prije svega, dio izvedenih građevinskih radova po računima broj 172-1-1- od 7. prosinca 2020. i 170-1-1- od 4. prosinca 2020. odnosi se na radove sanacije dijela kanalizacije oštećene nakon aktivacije klizišta u groblju Gornje Vrapče. Za ovu vrstu radova je nalazom i mišljenjem vještaka građevinske struke Zlatka Omerhodžića (jednako proizlazi i iz privatno naručenog nalaza po vještaku Damiru Kurfurstu), utvrđeno da je postojao troškovnik uz narudžbenicu broj J-UN-2020-572 kojim je uz suglasnost stranaka određena jedinična cijena radova, izuzev stavke tehničke opreme i pripreme gradilišta za koje je prema nalazu i mišljenju utvrđena primjerena naknada od 7.000,00 kn. Spomenute isprave (troškovnik i narudžbenicu) nijedna od stranaka nije dostavila sudu, već se posredno spominju u nalazu i mišljenju vještaka. Također, vještaku su dostavljeni dijelovi tužiteljeve građevinske

knjige, koja nije ovjerena od strane tuženika, jer nije bio dogovoren stručni nadzor radova.

29. Dakle, prilikom utvrđenja visine naknade za izvedene radove sanacije kanalizacije na groblju Gornje Vrapče, primijenjene su jedinične cijene iz tužiteljeva troškovnika s kojim su se usuglasile stranke, a tek manjim dijelom stručna procjena vještaka (pravila struke). Za tu vrstu radova prema nalazu i mišljenju vještaka primjerena naknada iznosi 111.893,37 kn.

30. U odnosu na građevinske radove izrade privremenih drvenih nadstrešnica te dodatnog pokrova nadstrešnica, na koji posao se odnose tužiteljevi računi oznake 155-1-1 od 26. studenoga 2020., 149-1-1 od 24. studenoga 2020. te 147-1-1 od 20. studenoga 2020., ovaj sud, jednako kao i prvostupanjski sud drži da je nalazom i mišljenjem vještaka Zlatka Omerhodžića pravilno utvrđena primjerena visina naknade za ovu vrstu radova.

31. Vještak je utvrdio broj radnih sati potrebnih za obavljanje tih poslova u nesporno priznatim količinama kao i cijenu korištenog materijala. Također, ovom sudu je prihvatljivo objašnjenje vještaka da je naknada određena primjenom normativa iz građevinske struke za jednostavne krovne konstrukcije, jer obavljeni građevinski radovi po svojoj vrsti najviše nalikuju takvoj vrsti radova, a ne radovima postavljanja privremenih skela, kako je to prigovarao tuženik. U odnosu na primijenjenu satnicu rada, vještak je dao jasne i logične razloge zbog čega nije primjereno uzimati uopćene statističke cijene NKV radnika na razini Republike Hrvatske. Prije svega, cijene u djelatnosti graditeljstva su nakon dva zagrebačka potresa, uslijed povećanja potražnje, drastično porasle (što je notorni podatak poznat općoj javnosti) zbog čega uopćeni statistički podaci ne odgovaraju aktualnom stanju na zagrebačkom tržištu 2020. godine, kada su radovi izvođeni. Osim toga, za obavljanje ove vrste radova bilo je potrebno specifično znanje tesara, koje je rijetkost na tržištu rada, a kojim upravo raspolaže tužitelj. Zbog toga je primjereno primjenjivati upravo satnice koje je tužitelj isplaćivao radnicima u svome poslovanju. Osim toga, ova vrsta radova obavljena je uz zahtjev hitnosti, što sve utječe na visinu faktora rada.

32. Zbog svih navedenih razloga, kako je riječ o specifičnoj vrsti građevinskih radova za obavljanje kojih su potrebna specifična tesarska znanja i koji su obavljani uz posebne uvjete rada, ovaj sud drži da je nalazom i mišljenjem vještaka prema vrijednosti djela, pravilno utvrđena naknada za izradu drvene konstrukcije od jelove građe za zaštitu pješaka (prva faza) u iznosu od 650,29 kn po m². Također je, pravilno utvrđena naknada za izradu dvostrukog pokrova nadstrešnica u iznosu od 265,24 kn po m². Po računima izdanim za ovu vrstu radova (tužiteljevi računi oznake 155-1-1, 149-1-1 i 147-1-1) proizlazi da je tužitelj za posao izrade dvostrukog pokrova zahtijevao jediničnu cijenu po m² od 295,00 kn, a za posao izrade drvenih nadstrešnica jediničnu cijenu po m² od 676,00 kn.

33. Međutim, tužitelj je ukupnu naknadu za izvedene građevinske radove umanjio za odobrenje po računu oznake 180-1-1 od 16. prosinca 2022. za iznos od 33.031,30 kn (izvod iz ovjerenih stavki – list 5. spisa). Iz toga slijedi da tužitelj ukupno

potražuje manji iznos naknade od one koju je utvrdio vještak građevinske struke u svom nalazu i mišljenju. Zbog toga je prvostupanjski sud pravilno u cijelosti utvrdio osnovanim tužbeni zahtjev, iako o razlozima prihvatanja nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke u obrazloženju odluke nije dao dovoljne razloge, koje je nadomjestio ovaj sud.

34. Neodlučni su tuženikovi žalbeni navodi o tome da ničim nije utvrđeno da je upravo tužitelj, a ne s njim povezana osoba GRANEX I. j.d.o.o., izveo ukupnu količinu radova utvrđenu u nalazu i mišljenju građevinskog vještaka. Naime, prvostupanjski sud nije dozvolio tužitelju preinaku tužbe povećanjem tužbenog zahtjeva, tako da se spor nastavio voditi o prvotnom zahtjevu za isplatu iznosa od 22.530,22 EUR / 169.753,95 kn. Za te radove je tužitelj izdao račune, sadržane u prijedlogu za ovrhu. Iz toga proizlazi ocjena da je upravo tužitelj, a ne treća osoba, izveo sporne radove.

35. Također, neosnovani su tužiteljevi žalbeni navodi o nedopuštenosti tuženikovog prigovora radi prebijanja iz razloga propisanih u odredbi čl. 176. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24). Suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, tuženikova obveza kao stečajnog vjerovnika prema tužiteljevoj stečajnoj masi nastala je prije otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem. Tužiteljevo potraživanje po osnovi naknade za izvedene građevinske radove, koje potražuje u ovoj pravnoj stvari nastalo je u razdoblju od studenoga 2020. do siječnja 2021., kako to proizlazi iz izdanih računa, dok je stečajni postupak nad tužiteljem otvoren rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu poslovni broj St-3396/21 tek 17. prosinca 2021. Drugim riječima, stranke su prije trenutka otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem imale međusobne uzajamne, dospjele i istorodne tražbine. Zato nije ostvaren niti jedan od razloga propisan u odredbi čl. 176. st. 1. Stečajnog zakona, zbog kojih bi prijeboj bio nedopušten.

36. U odnosu na tužiteljeve žalbene navode da mu je prvostupanjski sud neopravdano uskratio tražbinu zateznih kamata, ovaj sud ističe sljedeće. Iz tuženikovog podneska od 27. listopada 2022. u kojem je specificirao svoje protupotraživanje prema tužitelju i naveo osnove iz kojih protupotraživanje proizlazi (sudska presuda, rješenja o ovrsi, izvodi iz otvorenih stavki), a koje je tužitelj stečajni upravitelj u cijelosti priznao u stečajnom postupku koji se vodi nad tužiteljem te je stečajni sud (Trgovački sud u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu) donio rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama poslovni broj St-3396/21 od 28. ožujka 2022. kojim je utvrđeno tuženikovo protupotraživanje, proizlazilo je da je tuženikovo protupotraživanje (u dijelu u kojem odgovara visini tužiteljeva potraživanja) ranije dospjelo. Kako učinci prijeboja nastupaju retroaktivno, kada su se tražbine susrele, odnosno kada je dospjelo kasnije tužiteljevo potraživanje (196. st. 2. ZOO-a) proizlazi da tužitelj nema pravo na zakonske zatezne kamate.

37. U odnosu na žalbene navode obje stranke o počinjenim bitnim povredama postupka prekoračenjem tužbenog zahtjeva (povreda iz čl. 354. st. 2. t. 12. ZPP-a), ovaj sud ističe sljedeće. Jednako kao i u redovnom parničnom postupku, tuženik može i u parnici koja se vodi po pravilima prigovora protiv platnog naloga istaknuti

prigovor radi prebijanja. U takvoj situaciji sud na jednaki način odlučuje o tom prigovoru na način propisan u odredbi čl. 338. st. 3. u vezi s čl. 333. st. 3. ZPP-a. Kada sud utvrdi da su međusobne tražbine obje stranke osnovane, tada donosi deklaratornu presudu (kojom utvrđuje postojanje tužiteljeve i tuženikove tražbine) te zatim konstitutivnu presudu kojom međusobne tražbine prestaju prijebojem. Također, kako se parnica vodi po pravilima prigovora protiv platnog naloga, prvostupanjski sud je bio dužan odlučiti o tome održava li se na snazi platni nalog ili se ukida (u cijelosti ili djelomično).

38. Međutim, izreku presude donesene u povodu prigovora protiv platnog naloga, u slučaju ukidanja platnog naloga za iznos u kojem su tražbine prebijene, čini i dio kojim se odbija tužbeni zahtjev, što je prvostupanjski sud propustio donijeti (čl. 451. st. 3. ZPP-a). Stoga je u konkretnom slučaju, jer su obje tražbine osnovane, trebalo uz ukidanje platnog naloga još i odbiti tužbeni zahtjev.

39. Također, ovaj sud je pazeći po službenoj dužnosti na bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. t. 9. ZPP-a, utvrdio da je prvostupanjski sud pogrešno donio deklaratornu odluku kojom je utvrdio postojanje tuženikovog protupotraživanja (točka III. izreke), a koje je već ranije utvrđeno pravomoćnim rješenjem stečajnog suda o utvrđenim i osporenim tražbinama. Zato je u tom dijelu trebalo ukinuti odluku prvostupanjskog suda bez potrebe vraćanja na ponovan postupak te je odlučeno kao u točki II. izreke (čl. 369. st. 2. u vezi sa st. 5. ZPP-a).

40. Posljedično, kako je djelomično ukinuta odluka prvostupanjskog suda u točki III. izreke, trebalo je radi jasnoće izreke, djelomično preinačiti presudu prvostupanjskog suda u točkama I., II. i IV. izreke na način da ona sadržava točan opis tuženikovog protupotraživanja koje se stavlja u prijeboj (čl. 338. st. 3. ZPP-a), ali i dio odluke kojim se odbija tužbeni zahtjev. Slijedom svega navedenoga, odlučeno je kao u točki I. izreke (čl. 368. st. 1. i čl. 373.a st. 1. t. 2. ZPP-a).

41. Konačno, prema shvaćanju ovog suda pravilna je i odluka prvostupanjskog suda da svaka strana snosi svoje troškove. Tužitelj je iznio prigovor da je prijeboj nedopušten, čime se usprotivio tuženikovoju procesnoj dispoziciji (istaknutom prigovoru radi prebijanja). Kako je prvostupanjski sud utvrdio postojanje i tužiteljeva i tuženikova potraživanja i međusobno ih prebio, proizlazi da su obje stranke ostvarile uspjeh u parnici u jednakim dijelovima. Zato je pravilno primijenjena odredba čl. 154. st. 4. ZPP-a, kojom je predviđeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, a ne odredba čl. 154. st. 2. ZPP-a koja se odnosi na situaciju kada su stranke djelomično uspjele u postupku, ali u različitoj visini i/ili osnovi. Zato je odlučeno kao u točki III. izreke (čl. 368. st. 1. ZPP-a).

42. Također, pravilna je odluka prvostupanjskog suda o dužnosti tužitelja da predujmi troškove dolaska vještaka građevinske struke na ročište radi usmenog saslušanja, neovisno o tome što tužitelj nije imao primjedbe na izrađeni nalaz i mišljenje. Tužiteljev dokazni prijedlog je bio da se koristi nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke, koji je izveden u postupku osiguranja dokaza. Takav se dokaz (nalaz i mišljenje vještaka) u parničnom postupku izvodi usmeno (čl. 260. st. 1. ZPP-a) čime se osigurava načelo saslušanja parničnih stranaka (čl. 5. ZPP-a).

Osnovno je pravilo da svaka stranka prethodno sama podmiruje troškove koje je uzrokovala svojim radnjama (čl. 150. ZPP-a). Kada stranka predloži izvođenje dokaza, dužna je po nalogu suda unaprijed položiti iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati u povodu izvođenja dokaza (čl. 151. st. 1. ZPP-a).

43. U odnosu na tužiteljevu žalbu protiv rješenja prvostupanjskog suda od 12. srpnja 2023., kojim nije dopuštena preinaka tužbe, ovaj sud napominje sljedeće. Neosnovani su tužiteljevi žalbeni navodi o tome da je bila riječ o vrsti preinake predviđenoj u odredbi čl. 191. st. 2. ZPP-a. Tom je odredbom propisano da ako tužitelj preinačuje tužbu tako da, zbog okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, zahtijeva iz iste činjenične osnove drugi predmet ili novčanu svotu, tuženik se takvoj preinaci ne može protiviti. Tužitelj je trgovac koji se profesionalno bavi građevinskom djelatnošću te je bio dužan voditi računa o tome da evidentira koje je radove i u kojim količinama izveo, kao i što su mu bili poznati svi elementi o kojima ovisi visina naknade, a upravo je o izvedenim radovima i visini naknade za te radove izdao račune tuženika. Zato nisu osnovani žalbeni navodi da bi tužitelj, tek nakon što je izveden dokaz vještačenjem po stručnjaku građevinske struke u postupku osiguranja dokaza saznao za visinu tužbenog zahtjeva.

44. U tom kontekstu, pravilna je ocjena prvostupanjskog suda da preinaka nije bila svrsishodna za konačno rješenje odnosa između stranaka, jer da je tužitelj postupao racionalno i ekonomično, mogao je već inicijalno tužbom obuhvatiti sva potraživanja koja proizlaze iz spornog pravnog odnosa. Dodatno, ovaj sud napominje kako je odredba čl. 190. st. 3. ZPP-a, stilizirana sa „sud može dopustiti preinaku“, pa je riječ o ovlaštenju, a ne dužnosti prvostupanjskog suda. Time što prvostupanjski sud nije iskoristio takvu mogućnost ne čini bitnu povredu postupka. Zato nije osnovana tužiteljeva žalba protiv rješenja od 12. srpnja 2023. Odatle odluka iz izreke rješenja (čl. 380. t. 2. ZPP-a).

45. Konačno, ovaj sud napominje da je u prvostupanjskoj presudi nastala očita pogreška u pisanju brojeva time što je u uvodu pobijane presude kao datum donošenja presude naveden 18. srpnja 2022., umjesto 18. srpnja 2023. Takvu pogrešku prvostupanjski sud može ispraviti u svako doba (čl. 342. st. 1. ZPP-a).

Zagreb, 5. veljače 2025.

Predsjednica vijeća
Branka Ćiraković

Broj zapisa: **9-30873-20aab**

Kontrolni broj: **0fcc4-a1d8b-e6149**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Branka Ćiraković, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.